

Viel Glück und Segen zum Neuen Jahre.

Gott mit euch! Seid mutig und tapfer, kämpfet bis zum letzten Atemzug für die gerechte Sache unseres gnädigen Landesvaters und teuren Vaterlandes.

Organizacija i izvedba / Organization and realization
ארגון וביצוע

SINAGOGA

CENTER JUDOVSKE KULTURNE
DEDIŠČINE SINAGOGA MARIBOR

SLOVENSKE AKADEMIJE
ZNANOSTI IN UMETNOSTI

Zgodovinski inštitut Milka Kosa
ZRC SAZU

Počasni pokrovitelj projekta u Zemunu je slovenski ambasador u Srbiji mr. Franci But.

Generalni pokrovitelj / General sponsor / מתן חסות ראשית

avstrijski kulturni forum^{lj}

Pokrovitelji / Sponsors / נותני חסות

Medijski pokrovitelj / Media sponsor / מתן חסות תקשורתית

*Oprostite nam, oprostite nam,
vi mrtvi!*

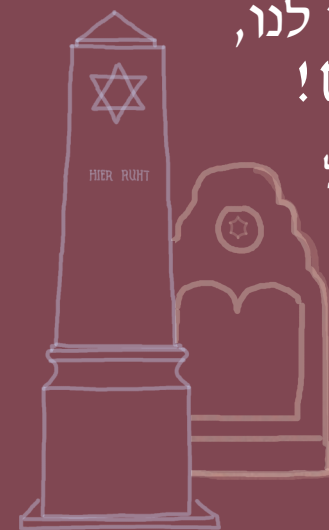
JEVREJSKI VOJNICI
austro-ugarske vojske
NA SOŠKOM FRONTU

*Forgive us, Forgive us,
O You Dead!*

JEWISH SOLDIERS
of the Austro-Hungarian Army
ON THE ISONZO FRONT

**סלחו לנו, סלחו לנו,
אתם המתים!**

**החיילים היהודים של
צבא אוסטרו-הונגריה
בחזית איזונצו**

Drvena sinagoga koju su izgradili austro-ugarski vojnici na Doberdobskoj visoravni 1915. godine.
בית כנסת מעץ, שבנה על ידי החיילים האוסטרו-הונגריים ברמה של דוברדוב בשנת 1915.
A wooden synagogue made by Austro-Hungarian soldiers, on the plain of Doberdob/the Doberdo in 1915.

Austro-ugarska spomen značka »Yom Kipur« 1917, izdana u znak sećanja na najveći jevrejski praznik – dan pomirenja.
סיכת הזיכרון האוסטרו-הונגרית של יום כיפור 1917, הונפקה לזכר היום הקדוש ביותר בלוח השנה העברי.
An Austro-Hungarian »Yom Kippur« 1917 commemorative badge issues in the memory of the holiest Jewish holiday – the Day of Atonement.

Groblje kod Gorjanskog za vreme prvog svetskog rata i 2011. godine.
בית הקברות בגוריינסקו במלחמת העולם הראשונה ובשנת 2011
The cemetery near Gorjansko during the First World War and in the year 2011

Svetski rat 1914-1918 u konflikt je upleo čak 36 zemalja, pripadnike brojnih naroda, jezika i veroispovedi. Krvave borbe uz Soču (1915-1917) time su nosile višenacionalan i viševerški pečat. Među brojnim vojnicima austro-ugarske vojske i italijanske armade bili su zastupljeni takođe i Jevreji.

Na duhovsku nedelju, 23. maja 1915 Italija je nekadašnjoj saveznicu objavila rat i italijanske čete su prešle državnu granicu sa Austro-ugarskom. Formirana je linija fronta, dugačka šesto kilometara, od austrijsko-italijansko-švajcarske tromede kod planine Ortler do Jadrana. Njezin najjužniji i za ofanzivne akcije najpogodniji deo prema reci Soči zvao se soški front.

Prema vojnim statistikama i ocenama pretpostavke su da je za vreme prvog svetskog rata poginulo oko 40.000 jevrejskih vojnika, uključujući i oko hiljadu oficira. Broj poginulih na soškom frontu za sada možemo samo da nagađamo. Ova izložba jest pokušaj predstavljanja jevrejskih vojnika austro-ugarske vojske koji su se za vreme prvog svetskog rata borili na slovenačkom tlu.

mr. sc. Renato Podbersič, dr. sc. Petra Svolfšak

The Great War of 1914-1918 sent into combat as many as 36 countries, people of various nations, languages and religious persuasions. The blood-splattering battles at the Isonzo/Soča River (1915-1917) thus had a multiethnic and multi-religious character. Jews, too, were among the numerous soldiers of the Austro-Hungarian and Italian armies.

On Whitsunday of May 23, 1915, Italy declared war on its former ally, and Italian troops crossed the state border with Austria-Hungary. A 600-kilometer-long front line was drawn, stretching from the Austrian, Italian and Swiss tripoint at Mount Ortler down to the Adriatic. The southernmost part, most appropriate for offensive actions, was named the Isonzo Front, after the Isonzo River.

According to military statistics and estimates, about 40,000 Jewish soldiers fell in action during the First World War, including about one thousand officers. For the time being, we can only guess how many of them died on the Isonzo Front. This exhibition is an attempt to present the Jewish soldiers of the Austro-Hungarian Army who fought on Slovenian soil during the First World War.

מלחמת העולם בשנים 1914-1918 גררה למאבק 36 מדינות, אנשים מלאומים, שפות ודתות רבים. קרבות עקובים מדם לאורך נהר איזונצו (1915-1917) נשאו כך חותמת רב-לאומית ורב-דתית. בין החיילים הרבים של צבאות אוסטרו-הונגריה ואיטליה היו גם יהודים.

איטליה הכריזה מלחמה על בעלת בריתה לשעבר ב-23 במאי 1915 והכוחות האיטלקיים עברו את הגבול של אוסטרו-הונגריה. הוצב קו חזית באורך של שש מאות קילומטרים שנמשך מהגבול המשולש של אוסטריה-איטליה-שוויץ בהר ארטלר עד ים האדריאטי. החלק הדרומי שלו שהיה גם המתאים ביותר לקרבות נקרא חזית איזונצו על שם נהר איזונצו.

לפי הסטטיסטיקות הצבאיות ולפי הערכות, מספר ההרוגים היהודים עומד על כ-40,000 שמתוכם כ-1,000 קצינים. לפי שעה את מספר היהודים שנהרגו בחזית איזונצו ניתן רק לנחש. התערוכה הזו היא נסיון להציג את החיילים היהודים של הצבא האוסטרו-הונגרי שנלחמו על אדמת סלובניה.

רנטו פוד?רסיץ', M.A., ד"ר פטרה סבוליישק